



**PERGAM**

KONFEDERACIJA SINDIKATOV  
S L O V E N I J E

Ljubljana, 23.4.2020

**DRŽAVNI ZBOR** ([gp@dz-rs.si](mailto:gp@dz-rs.si))

**POSLANSKIM SKUPINAM**

**MINISTRSTVU ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**  
([gp.mdds@gov.si](mailto:gp.mdds@gov.si))

**MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO** ([gp.mju@gov.si](mailto:gp.mju@gov.si))

**KABINET PREDSEDNIKA VLADE** ([gp.kpv@gov.si](mailto:gp.kpv@gov.si))

**ZADEVA: STALIŠČA KSS PERGAM DO PREDLOGA ZIUZEOP-A (EPA 1122-VIII) IN  
PREDLOGA ZDLGPE (EPA 1120-VIII)**

Spoštovani,

V KSS PERGAM smo proučili predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP-A) ter Zakona o zagotovitvi dodatne likvidnosti za omilitev posledic epidemije COVID-19 (ZDLGPE).

V nadaljevanju vam pošiljamo naša stališča v zvezi z omenjenima predlogom skupaj s predlogi amandmajev k ZIUZEOP-A, za katere smo prepričani, da bi jih bilo potrebno sprejeti in s tem izboljšati predlog zakona ter preprečiti zlorabe pri izvajanju zakona.

#### **K predlogu ZIUZEOP-A:**

V KSS PERGAM pozdravljamo dejstvo, da je bilo kar nekaj predlogov, ki smo jih podali doslej tudi z ostalimi sindikalnimi centralami upoštevanih, kljub temu pa ostaja nekaj problematičnih točk, ki jih posebej izpostavljamo.

Ena ključnih pomanjkljivosti ZIUZEOP je bila in tudi po predlogu ZIUZEOP-A ostaja odsotnost varovalke, ki bi zagotavljala doseganje ciljev samega zakona (med njimi predvsem ohranjanje delovnih mest) in preprečevala odpuščanje zaposlenih v podjetjih, ki iz naslova tega zakona uživajo ukrepe, ki se financirajo iz javnih sredstev. Prepričani smo, da bi zakon moral

**SKUPAJ \* SOLIDARNI \* MOČNEJŠI**

KSS PERGAM, Trg OF 14, 1000 Ljubljana  
tel.: +386-1-231-04-76, fax +386-1-230-22-47  
transakcijski račun št.: 02031-0016580117, davčna številka: 55093019  
[www.sindikatsi-pergam.si](http://www.sindikatsi-pergam.si), E-mail: [pergam@siol.net](mailto:pergam@siol.net)

vsebovati varovalko, ki bi vsaj podjetja, ki prejemajo povračilo nadomestila plače za delavce na čakanju, zavezoval k ohranjanju delovnih mest in prepovedoval odpuščanje za čas trajanja omenjenega ukrepa in še določeno obdobje po tem. Brez te varovalke bo prihajalo do odpuščanj ne glede na ukrepe iz zakona, kar pomeni, da cilj ohranitve delovnih mest ne bo dosežen, vsaj ne v takšnem obsegu, kot bi lahko bil, prepričani pa smo, da bo prihajalo tudi do zlorab. Nenazadnje lahko praktično v realnem času spremljamo napoved Gorenja, ki po poročanju medijev koristi finančne pomoči države in na drugi strani napoveduje odpoved pogodbe o zaposlitvi 1000 delavcem. Prepričani smo, da Gorenje še zdaleč ni edini takšen primer v Sloveniji.

Nadalje ugotavljamo, da predlog zakona v spremenjenem 22. in 37. členu spreminja pogoje za upravičenost do povračila nadomestila plače za delavce na čakanju, veljavnost te določbe pa bo retroaktivna. Ne nasprotujemo predlagani spremembi, opozarjamo pa na dejstvo, da bo poleg razširitve kroga potencialnih upravičencev prišlo tudi do tega, da bo kateri od delodajalcev izgubil status upravičenca, in sicer za nazaj, retroaktivno. Ti delodajalci so na podlagi veljavne zakonodaje sprejeli poslovne odločitve in vložili vloge skladno z zakonom, sedaj bo za nazaj določena obveznost vračila in vseh posledic za zaposlene, ki jih bo to morebiti imelo. S tega vidika bi bilo spremenjene pogoje morda bolj smiselno določiti kot alternativne pogoje, da se varuje položaj posameznih subjektov po ZIUZEOP.

**K 8. členu (k 9. odstavku novega 33.b člena):**

Predlagamo amandma k 9. odstavku novega 33.b člena, in sicer:

*V 9. odstavku novega 33.b člena se za besedo »dodatek« se doda besedilo »po drugem odstavku 33. člena tega zakona.*

**Obrazložitev:** Popolnoma jasno je potrebno določiti, da gre za krizni dodatek po drugem odstavku 33. členu tega zakona, ki so ga dolžna izplačati tudi invalidska podjetja, zlasti glede nejasnosti, ki se v zvezi s tem pojavljajo v praksi in glede na nekatera stališča, po katerih naj invalidska podjetja ne bi bila dolžna izplačati kriznega dodatka 200 EUR svojim zaposlenim. Takšna ureditev bi bila nelogična in nepravična, pomenila pa bi diskriminacijo zaposlenih v invalidskih podjetjih, ki bi temeljila izključno na statusu podjetja, v katerem je posameznik zaposlen.

**K 17. členu (k novemu 61.a členu):**

Predlagamo amandma k prvemu in drugemu odstavku novega 61.a člena, in sicer:

*V prvem odstavku novega 61.a člena se za besedo "razloga" se doda besedilo: ", razloga nesposobnosti, razloga invalidnosti,".*

*V drugem odstavku novega 61.a člena se črta besedilo "iz poslovnega razloga".*

**Obrazložitev:** Gre za primere prenehanja pogodbe o zaposlitvi, ko so osebe, ki izgubijo zaposlitev, ob izpolnjevanju pogoja zadostnega obdobja vključenosti v zavarovanje, upravičene do nadomestila za primer brezposelnosti po ZUTD, saj ne gre za krivdne razloge na strani delavca, zato ni razloga, da bi bile izključene iz kroga prejemnikov kriznega nadomestila.

Ker gre glede na predlagani amandma k prvemu odstavku istega člena za več razlogov prenehanja pogodbe o zaposlitvi, v primeru katerih je delavec v primeru izgube zaposlitve

upravičen do kriznega nadomestila ne glede na ZUTD, nabor teh razlogov pa je omejen, ni nobene potrebe, da se razlog odpovedi izrecno ponovno našteva.

**K 20. členu (spremenjenemu 67. členu):**

Predlagamo amandmaje drugemu odstavku spremenjenega 67. člena, ki postaja tretji odstavek in k spremenjenemu četrtemu odstavku 67. člena, ki postaja novi peti odstavek, in sicer:

*V drugem odstavku 67. člena, ki postaja tretji odstavek, se številka »20« nadomesti s številko »16«, številka »80« pa s številko »64«.*

*V spremenjenem četrtem odstavku 67. člena, ki postaja novi peti odstavek 67. člena se za besedo "ravni" doda besedilo "v letu 2020".*

**Obrazložitev:** Menimo, da je glede na maksimalni tedenski delovni čas, ki ga določa Zakon o delovnih razmerjih (56 ur tedensko), odstopanja od omejitev dela preko polnega delovnega časa pa so vprašljiva tudi z vidika Direktive 2003/88/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih organizacije delovnega časa.

Kar se tiče letne omejitve dela preko polnega delovnega časa je glede na časovno omejitev veljavnosti ukrepov edino logično, da odstop velja samo v letu 2020, sicer pa še naprej velja splošna ureditev po Zakonu o delovnih razmerjih, ki je na letni ravni 170 ur oziroma 230 ur ob soglasju delavca oziroma morebitna specialna ureditev v področnih predpisih, ki je bila v veljavi že pred 12.3.2020.

**K 23. členu (spremenjenemu 70. členu):**

Predlagamo amandma k spremenjenemu 70. členu, in sicer:

*Doda se nov peti odstavek, ki se glasi:*

*"(5) Če delavec v dogovoru z delodajalcem v času začasnega čakanja na delo po tretjem odstavku tega členu izrabi pravico do letnega dopusta, ima za čas izrabe letnega dopusta pravico do nadomestila plače v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja."*

*Predlagana novi peti in šesti odstavek postaneta novi šesti in sedmi odstavek.*

**Obrazložitev:** V izogib dvomu, nejasnosti in neutemeljenemu razlikovanju med delavci se predlaga enako besedilo, kot je sicer že vsebovano v četrtem odstavku 24. člena ZIUZEO, ni pa bilo vsebovano v besedilu, ki primer napotitve na čakanje in nadomestilo plače v tem primeru ureja za javne uslužbenke.

**K 27. členu (spremenjenemu 76. členu):**

Predlagamo amandma k novemu četrtemu odstavku spremenjenega 76. člena, in sicer:

*Na koncu novega četrtega odstavka se doda nov stavek, ki se glasi: "Odklonitev začasnega dela v kmetijstvu, na katerega brezposelno osebo napoti Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje nima za posledico izgube ali zmanjšanja nadomestila za primer brezposelnosti ali črtanje osebe iz evidence brezposelnih oseb."*

**Obrazložitev:** Odstop od kriterijev za primernosti in ustreznosti zaposlitve in pogodbe o zaposlitvi kot temelja za opravljanja dela po ZUTD ni sprejemljiv v primeru, ko bi to predpostavljalo obveznost brezposelne osebe, da bi pod sankcijo morala takšno delo tudi sprejeti. Takšna ureditev bi po našem mnenju pomenila uvajanje prisilnega dela, kar bi bilo z

vidika Ustave in mednarodnih aktov, ki zavezujejo Slovenijo nedopustno. Podpiramo pa ukrepe, ki naj brezposelne osebe k temu spodbujajo, kot to predstavlja predlagani novi peti odstavek 76. člena.

**K 39. členu (spremenjenemu 97. členu):**

Predlagamo amandma k prvemu odstavku spremenjenega 97. člena, in sicer:

*Prvi odstavek se spremeni tako, da se glasi:*

*“Ne glede na 236., 237. in 238. člen ZFPPIPP je obdobje, za katerega lahko sodišče odloži odločanje o upnikovem predlogu za začetek stečaja, štiri mesece, če je insolventnost dolžnika kot posledica razglasitve epidemije. Ta ukrep se uporablja v stečajnem postopku, ki je uveden na predlog upnika najpozneje v treh mesecih po prenehanju ukrepov v skladu z 20. členom tega zakona.”*

**Obrazložitev:** Določba veljavnega prvega odstavka 97. člena omogoča, da delodajalec lahko ustavi stečaj za 4 mesec kljub neplačevanju prispevkov in plač, saj mu omogoča 4 mesečno obdobje za dobavo dokazil o izpolnjevanju pogojev (med njimi dokazilo, da ne zamuja z izplačilom plač in prispevkov)! To ni sprejemljivo, saj izpostavlja delavce velikemu tveganju, da njihove terjatve ne bodo poravnane, zato bi bila takšna rešitev sprejemljiva le, če jamstveni sklad prevzame nemudoma vse obveznosti do zaposlenih, česar pa veljavni zakon ne predvideva. Težava postaja še večja s predlaganim zakonom o zagotavljanju likvidnosti podjetij, saj bodo v primeru vnovčenja poroštva države in stečaja imele terjatve države v stečaju enak položaj kot delavske terjatve (prednostne terjatve), kar bo možnost poplačila delavskih terjatev še dodatno zmanjšalo!

**K 54. členu (prehodne in končne določbe):**

Predlagamo amandma k 51. členu, in sicer:

*V 51. členu se za številko “61.a” se doda besedilo “, 70”.*

**Obrazložitev:** Od 13. Marca morajo veljati tudi določbe o nadomestilu za javne uslužbence, zlasti varovalka, da nadomestilo ne sme biti nižje od minimalne plače, kar sicer od 13.3. že velja za vse ostale delavce v RS. V nasprotnem primeru bi bili javni uslužbenci, ki so bili na čakanju, zlasti tisti z najnižjimi plačami, v obdobju od 13.3.2020 do uveljavitve tega zakona v bistveno slabšem položaju kot vsi ostali zaposleni v Republiki Sloveniji, saj bi bilo njihovo nadomestilo v tem obdobju lahko tudi nižje od minimalne plače.

**K ZDLGPE:**

V KSS PERGAM oceno ustreznosti predloga ZDLGPE, zlasti z vidika pogojev za koriščenje poroštvene sheme in obsega jamstev prepuščamo gospodarskim subjektom, ki bi bili ali bodo potencialni koristniki te sheme. Ob tem pa opozarjamo, da morebitno vnovčenje poroštva ne sme pomeniti socializacije dolgov gospodarskih družb, ki bi se reševala na plečih pravic zaposlenih, socialnih transferjev in pravic iz socialnih zavarovanj.

Posebej pa opozarjamo na 16. člena predloga ZDLGPE, po katerem bi imele regresne terjatve Republike Slovenije do kreditorejmalcev iz naslova unovčenja poroštva in terjatve bank iz naslova kreditnih obveznosti v delu, v katerem predstavljajo nezavarovane terjatve kot jih opredeljuje zakon, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje, status prednostnih terjatev kot jih opredeljuje zakon, ki ureja finančno poslovanje,

postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje. To pomeni, da bi regresne terjatve države v primeru stečajnega postopka neposredno konkurirale terjatvam delavcev v stečajnih postopkih, ki imajo prav tako status prednostne terjatve, delež poplačila delavskih terjatev pa bi bil s tem lahko bistveno zmanjšan. Še posebej je navedeno problematično v luči potencialnega tveganja zlorab, ki ga vsebuje 97. člen ZIUZEOP, na katerega že dlje časa opozarjamo in zgoraj predlagamo tudi njegov popravek prav z namenom preprečitve potencialnih zlorab na škodo delavcev in njihovih terjatev iz delovnega razmerja.

**Predlog amandmaja k 16. členu:**

*Na koncu 16. člena se pika nadomesti z vejico in doda besedilo »ki se poplačajo po poplačilu prednostnih terjatev delavcev v stečajnem postopku.«.*

**Obrazložitev:** Predlagamo, da imajo med prednostnimi terjatvami prednostne terjatve delavcev prednost poplačila pred ostalimi prednostnimi terjatvami, vključno z regresnimi terjatvami države iz naslova vnovčenja poroštev po ZDLGPE.

V upanju, da boste pri sprejemanju ukrepov upoštevali tudi zgornje argumente in predloge vas lepo pozdravljamo,

Jakob Počivavšek  
Predsednik  
KSS PERGAM

